

ZAKON

O ZADUŽBINAMA I FONDACIJAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se osnivanje i pravni položaj zadužbina i fondacija, imovina, unutrašnja organizacija, upis i brisanje iz registra, delatnost, statusne promene, nadzor nad radom zadužbina i fondacija, prestanak rada, druga pitanja od značaja za njihov rad, kao i pravni položaj i delovanje predstavništava stranih zadužbina i fondacija.

Zadužbina i fondacija

Član 2.

Zadužbina, u smislu ovog zakona, jeste pravno lice bez članova kojem je osnivač namenio određenu imovinu (osnovna imovina) radi dobročinog ostvarivanja opštekorisnog cilja ili privatnog interesa, odnosno cilja koji nije zabranjen Ustavom ili zakonom.

Fondacija, u smislu ovog zakona, jeste pravno lice bez članova i osnovne imovine koje je osnovano radi dobročinog ostvarivanja opštekorisnog cilja koji nije zabranjen Ustavom ili zakonom.

Ciljevi zadužbine i fondacije

Član 3.

Ostvarivanjem opštekorisnog cilja, u smislu ovog zakona, smatraju se aktivnosti usmerene na promovisanje i zaštitu ljudskih, građanskih i manjinskih prava, promovisanje demokratskih vrednosti, evropskih integracija i međunarodnog razumevanja, održivi razvoj, regionalni razvoj, ravopravnost polova, unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite, promovisanje i unapređenje kulture i javnog informisanja, promovisanje i popularizaciju nauke, obrazovanja, umetnosti i amaterskog sporta, unapređivanje položaja osoba sa invaliditetom, brigu o deci i mladima, pomoć starima, zaštitu životne sredine, borbu protiv korupcije, zaštitu potrošača, zaštitu životinja, humanitarne i druge aktivnosti kojima zadužbine i fondacije ostvaruju opštekorisne ciljeve odnosno interese.

Zadužbine i fondacije ostvaruju opštekoristan cilj iz stava 1. ovog člana i kada je njihova aktivnost usmerena na određeni krug lica koja pripadaju određenoj profesiji, nacionalnoj, jezičkoj, kulturnoj i verskoj grupi, polu ili rodu, odnosno na lica koja žive na određenom području.

Ostvarivanjem privatnog interesa, u smislu ovog zakona, smatraju se aktivnosti usmerene na ostvarivanje pojedinačnih interesa osnivača zadužbine, njegove porodice ili trećih lica (porodične zadužbine koje se osnivaju u cilju školovanja članova porodice i u neke druge pravno dozvoljene svrhe).

Zadužbina i fondacija kao nedobitne nevladine organizacije

Član 4.

Zadužbine i fondacije, u smislu ovog zakona, jesu nedobitne nevladine organizacije.

Dobrovoljnost i samostalnost osnivanja zadužbine i fondacije

Član 5.

Zadužbine i fondacije osnivaju se dobrovoljno i samostalne su u određivanju svojih ciljeva.

Nedopušteni ciljevi zadužbine i fondacije

Član 6.

Ciljevi i delovanje zadužbine i fondacije ne smeju biti u suprotnosti sa pravnim poretom, a naročito ne smeju biti usmereni na nasilno rušenje ustavnog poretka i narušavanje teritorijalne celovitosti Republike Srbije, kršenje zajemčenih ljudskih ili manjinskih prava ili izazivanje i podsticanje neravnopravnosti, mržnje i netrpeljivosti zasnovanih na rasnoj, nacionalnoj, verskoj ili drugoj pripadnosti ili opredeljenju, kao i polu, rodu, fizičkim, psihičkim ili drugim karakteristikama i sposobnostima.

Ciljevi i delovanje zadužbine i fondacije ne smeju biti usmereni na ostvarivanje posebnih interesa političkih stranaka.

Pod posebnim interesima političkih stranaka iz stava 2. ovog člana smatra se neposredno učešće u izbornoj kampanji ili prikupljanje sredstava za izbornu kampanju određene političke stranke, koalicije ili kandidata, kao i finansiranje političke stranke, koalicije ili kandidata.

Ciljevi i delovanje zadužbine osnovane zaveštanjem ne mogu biti usmereni na ostvarivanje privatnih interesa koji su u suprotnosti sa odredbama zakona kojima se uređuje ništavost zaveštanja.

Poreska oslobođanja

Član 7.

Na sredstva koja zadužbina koja je osnovana radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacija stiču besteretno (od dobrovoljnih priloga, poklona, donacija, finansijskih subvencija, zaostavština, i sl.) ne plaćaju se porezi ustanovljeni zakonom.

Javnost rada

Član 8.

Zadužbina koja ostvaruje opštekoristan cilj i fondacija obavezne su da godišnji izveštaj o radu učine dostupnim javnosti, objavljivanjem putem interneta, publikacije ili na drugi pogodan način.

Zadužbina i fondacija obavezne su da godišnji finansijski izveštaj dostave Agenciji za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Vreme za koje se osnivaju zadužbina i fondacija

Član 9.

Zadužbine i fondacije osnivaju se na neodređeno ili određeno vreme.

Zadužbina i fondacija osniva se na neodređeno vreme, ako u osnivačkom aktu nije određeno da traje do određenog vremena, nastupanja određenog događaja ili postizanja određenog cilja.

U slučaju da osnivačkim aktom nije određeno na koje vreme se osniva, smatra se da su zadužbina i fondacija osnovane na neodređeno vreme.

II. OSNIVANJE ZADUŽBINE I FONDACIJE

Osnivač i osnivački akt

Član 10.

Zadužbinu i fondaciju mogu osnovati jedno ili više poslovno sposobnih domaćih ili stranih fizičkih ili pravnih lica.

Zadužbina i fondacija osnivaju se aktom o osnivanju ili ugovorom (u daljem tekstu: osnivački akt), sastavljenim u pismenoj formi.

Osnivački akt donosi osnivač.

Potpisi osnivača na osnivačkom aktu overavaju se u skladu sa zakonom.

Zadužbina se osniva i zaveštanjem, a ako ostavilac nije odredio izvršioca zaveštanja, sud nadležan za vođenje ostavinskog postupka određuje izvršioca zaveštanja.

Na izvršioca zaveštanja iz stava 5. ovog člana, koji je zadužen za upis u Registar zadužbina i fondacija, primenjuju se propisi koji uređuju nasleđivanje.

Osnovanoj zadužbini i fondaciji mogu pristupiti druga fizička i pravna lica u svojstvu suosnivača, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno, na način utvrđen statutom zadužbine i fondacije.

Sadržina osnivačkog akta

Član 11.

Osnivački akt zadužbine i fondacije sadrži: lično ime, odnosno naziv i adresu odnosno sedište osnivača; naziv i sedište zadužbine i fondacije; ciljeve osnivanja, lično ime i adresu lica ovlašćenog za zastupanje zadužbine i fondacije; potpis osnivača i njegov jedinstveni matični broj, odnosno broj pasoša i zemlju izdavanja pasoša za osnivače koji su strani državljani, matični broj, pečat i potpis zastupnika pravnog lica ako su osnivači pravna lica, kao i datum donošenja osnivačkog akta.

Osnivački akt zadužbine sadrži i podatke o osnovnoj imovini zadužbine, uključujući i podatke o procenjenoj vrednosti osnovne imovine od strane ovlašćenog sudskog veštaka ako se osnovna imovina sastoji od stvari ili prava.

Osnivački akt može da sadrži i druge odredbe od značaja za osnivanje i delovanje zadužbine i fondacije.

Osnovna imovina zadužbine

Član 12.

Osnovna imovina zadužbine može biti u stvarima, pravima i novcu.

Najmanja vrednost osnovne imovine neophodne za osnivanje zadužbine iznosi 30,000 Evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan osnivanja.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, u Registar zadužbina i fondacija može se upisati i zadužbina čija je vrednost osnovne imovine manja od vrednosti osnovne imovine iz stava 2. ovog člana, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno za zadužbine koje se osnivaju na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine – organa te autonomne pokrajine nadležnog za poslove kulture, o tome da je osnovna imovina zadužbine dovoljna za ostvarivanje ciljeva zbog kojih se osniva.

Odredba stava 2. ovog člana ne odnosi se na zadužbine čija je imovina nacionalizovana.

Poslove iz stava 3. ovog člana nadležni organ Autonomne pokrajine Vojvodine obavlja kao poverene poslove.

Član 13.

Prava koje je ostavilac imao u času smrti, a koja je zaveštanjem rasporedio u korist zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja ili fondacije, ne čine zaostavštinu i ne ulaze u vrednost zaostavštine na osnovu koje se izračunava nužni deo, osim ako je ostavilac odredio drugačije.

Opoziv osnivačkog akta

Član 14.

Osnivač može opozvati osnivački akt zadužbine i fondacije pre upisa zadužbine i fondacije u Registar zadužbina i fondacija.

Pobijanje osnivačkog akta

Član 15.

Svaki od osnivača zadužbine i fondacije može pobijati osnivački akt iz razloga koji su zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi propisani kao razlozi ništavosti.

Nenasledivost prava osnivača

Član 16.

Prava osnivača da učestvuju u upravljanju zadužbinom osnovanom radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacijom i njihova druga prava u pogledu zadužbine i fondacije ne prelaze na naslednike.

III. NAZIV, SEDIŠTE I ZNAK ZADUŽBINE I FONDACIJE

Naziv zadužbine i fondacije

Član 17.

Naziv zadužbine i fondacije određuje se osnivačkim aktom i statutom i mora sadržati reč „zadužbina”, odnosno „fondacija”.

Naziv zadužbine i fondacije može sadržati i ime određenog fizičkog ili pravnog lica, države, domaće ili strane organizacije, međunarodne organizacije ili teritorijalne jedinice, pod uslovima propisanim zakonom.

Za upotrebu imena, odnosno naziva iz stava 2. ovog člana, potrebna je saglasnost fizičkog lica, pravnog lica, nadležnog organa ili organizacije čije je to ime, odnosno naziv.

Nakon smrti fizičkog lica iz stava 2. ovog člana, saglasnost za upotrebu njegovog imena daju naslednici prvog naslednog reda.

Ako nema naslednika prvog naslednog reda, Ministarstvo ceni, s obzirom na ciljeve i značaj zadužbine, odnosno fondacije, da li zadužbina ili fondacija može u svom nazivu imati ime istorijske ličnosti. Agencija će takav naziv zadužbine, odnosno fondacije registrovati po pribavljenom mišljenju nadležnog ministarstva.

Naziv zadužbine, odnosno fondacije, ako je to predviđeno statutom, može se upisati u Registar zadužbina i fondacija i u prevodu na jedan ili više stranih jezika, s tim što se taj upis vrši posle upisa naziva zadužbine, odnosno fondacije na srpskom jeziku i ćiriličkom pismu, odnosno jeziku i pismu nacionalne manjine ako je statutom predviđen upis na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Naziv zadužbine i fondacije može sadržati pojedine strane reči ispisane u izvornom obliku ako one čine naziv međunarodne organizacije čiji je zadužbina ili fondacija član, ako su te reči uobičajene u srpskom jeziku, ako za njih nema odgovarajuće reči u srpskom jeziku ili ako se radi o rečima na mrtvom jeziku.

Naziv zadužbine i fondacije ne može da sadrži elemente iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Skraćeni naziv

Član 18.

Zadužbina i fondacija mogu imati i skraćeni naziv koji se određuje statutom zadužbine i fondacije.

Skraćeni naziv upisuje se u Registar zadužbina i fondacija.

Razlikovanje naziva odnosno skraćenog naziva

Član 19.

Naziv, odnosno skraćeni naziv zadužbine i fondacije ne može biti identičan nazivu, odnosno skraćenom nazivu drugih zadužbina i fondacija koje su upisane ili ranije uredno prijavljene za upis u Registar zadužbina i fondacija.

Obaveznost upotrebe naziva

Član 20.

Naziv i skraćeni naziv zadužbine i fondacije upotrebljavaju se u pravnom saobraćaju u obliku u kome su upisani u Registar zadužbina i fondacija.

Sedište zadužbine i fondacije

Član 21.

Sedište zadužbine, odnosno fondacije jeste mesto iz kojeg se upravlja aktivnostima zadužbine i fondacije određeno osnivačkim aktom i statutom zadužbine, odnosno fondacije.

Sedište zadužbine, odnosno fondacije mora biti na teritoriji Republike Srbije.

Sedište i adresa zadužbine, odnosno fondacije upisuju se u Registar zadužbina i fondacija.

Simboli vizuelnog identiteta

Član 22.

Zadužbina i fondacija mogu imati svoj znak, logotip i druge simbole, u skladu sa statutom.

Promena naziva, sedišta i znaka

Član 23.

Ovlašćeni organ zadužbine i fondacije može, u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom promeniti naziv, sedište ili znak zadužbine, odnosno fondacije.

Sedište zadužbine, odnosno fondacije određeno osnivačkim aktom može se promeniti statutom.

IV. REGISTAR ZADUŽBINA I FONDACIJA

Organ nadležan za poslove upisa i vođenja Registra

Član 24.

Upis u Registar zadužbina i fondacija (u daljem tekstu: Registar) vrši Agencija, kao povereni posao.

Bližu sadržinu i način vođenja Registra iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministar).

Visinu naknade za upis zadužbina i fondacija u Registar i druge usluge koje pruža Agencija u postupku vođenja Registra, određuje upravni odbor Agencije, uz saglasnost Vlade.

Agencija vodi Registar preko Registratora zadužbina i fondacija (u daljem tekstu: Registrator).

Na uslove i postupak imenovanja i razrešenja Registratora, kao i na njegova ovlašćenja i obaveze, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i rad Agencije za privredne registre, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Upis u Registar

Član 25.

Upis u Registar vrši se na osnovu prijave za upis.

Prijava za upis sadrži: podatke o podnosiocu prijave, podatke koji se upisuju u Registar, datum podnošenja prijave i potpis podnosioca prijave.

Prijavu za upis podnosi ovlašćeni zastupnik zadužbine i fondacije.

Uz prijavu se podnosi:

1) dokaz o identitetu osnivača i lica ovlašćenog za zastupanje, fotokopija lične karte ili pasoša ili izvod iz registra u kojem je registrovano pravno lice ako je osnivač zadužbine i fondacije pravno lice;

2) osnivački akt zadužbine, odnosno fondacije, sa overenim potpisima osnivača, odnosno pravnosnažno rešenje o nasleđivanju, ako se zadužbina osniva zaveštanjem;

3) rešenje o određivanju izvršioca zaveštanja, ako je zadužbina osnovana zaveštanjem;

4) akt o imenovanju organa upravljanja zadužbine i fondacije;

5) statut zadužbine i fondacije;

6) dokaz o uplaćenim novčanim sredstvima neophodnim za osnivanje zadužbine, odnosno procena sudskog veštaka o vrednosti osnovne imovine u stvarima i pravima koja je namenjena za osnivanje zadužbine;

7) druge isprave utvrđene zakonom;

8) dokaz o uplati naknade.

Odbacivanje prijave za upis

Član 26.

Registrator zaključkom odbacuje prijavu za upis:

1) ako prijava, osnivački akt ili statut ne sadrže sve podatke propisane zakonom;

2) ako je prijava podneta od strane neovlašćenog lica ili ako uz prijavu nisu podnete propisane isprave.

Prijava za upis koja ima neki od nedostataka iz stava 1. ovog člana neće se odbaciti ako podnosilac prijave u roku koji mu odredi Registrator, a koji ne može biti kraći od 15 dana, otkloni utvrđene nedostatke.

Zaključak iz stava 1. ovog člana je konačan i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Odbijanje prijave za upis

Član 27.

Registrator rešenjem odbija prijavu za upis zadužbine i fondacije:

1) ako se naziv zadužbine i fondacije jasno ne razlikuje od naziva druge zadužbine i fondacije, koja je upisana ili ranije uredno prijavljena za upis u Registar;

2) ako je naziv zadužbine i fondacije u suprotnosti sa članom 17. st. 1–3. ovog zakona.

3) ako utvrdi da nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi za upis u Registar.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 28.

Upis u Registar vrši se u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne prijave za upis.

Rešenje o upisu u Registar je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Sticanje svojstva pravnog lica

Član 29.

Zadužbina i fondacija stiču svojstvo pravnog lica danom upisa u Registar.

Zadužbina i fondacija ne mogu otpočeti sa delovanjem pre upisa u Registar.

Sadržina Registra

Član 30.

Registar sadrži: naziv, sedište i adresu zadužbine i fondacije; ciljeve zbog kojih je osnovana zadužbina, odnosno fondacija sa naznakom da li se radi o zadužbini koja ostvaruje opštekorisne ili privatne ciljeve; datum osnivanja zadužbine i fondacije; privrednu delatnost koju zadužbina i fondacija neposredno obavlja kao sporednu delatnost; lično ime, prebivalište, odnosno boravište i jedinstveni matični broj osnivača, a kada je osnivač pravno lice – naziv, sedište, matični broj i poreski identifikacioni broj; ime i prezime, jedinstveni matični broj, odnosno broj pasoša članova upravnog odbora; lično ime, prebivalište, odnosno boravište i jedinstveni matični broj zastupnika zadužbine i fondacije; vreme za koje se osniva zadužbina i fondacija; izmene i dopune statuta; podatke o statusnoj promeni; podatke o osnovnoj imovini zadužbine; podatke o oduzimanju odobrenja za delovanje zadužbine i fondacije; podatke o likvidaciji i stečaju zadužbine i fondacije; broj i datum donošenja rešenja o upisu u Registar.

Registar sadrži i sledeće podatke, ako ti podaci postoje, i to:

- 1) skraćeni naziv;
- 2) naziv na stranom jeziku;
- 3) zabeleške podataka od značaja za pravni promet zadužbine i fondacije.

Ako se u Registru registruju podaci koji se odnose na strano pravno ili fizičko lice, umesto matičnog broja Registar sadrži, za strano fizičko lice –broj njegovog pasoša i državu izdavanja, a za strano pravno lice – broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru i naziv tog registra.

Promena podataka koji se upisuju u Registar

Član 31.

Zadužbina i fondacija su dužne da Agenciji prijave svaku promenu podataka koji se upisuju u Registar, u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Na upis promena podataka u Registar shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o upisu u Registar.

Javnost Registra

Član 32 .

Podaci upisani u Registar su javni, u skladu sa zakonom.

Podaci upisani u Registar dostupni su javnosti preko internet stranice Agencije.

V. UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ZADUŽBINE I FONDACIJE

Statut zadužbine i fondacije

Član 33.

Statut je najviši opšti akt zadužbine i fondacije.

Drugi opšti akti zadužbine i fondacije moraju biti u saglasnosti sa statutom.

Odredbe drugog opšteg akta koje su u suprotnosti sa statutom, ništave su.

Ako osnivačkim aktom nije drugačije propisano, upravni odbor donosi statut zadužbine, odnosno fondacije.

Sadržina statuta

Član 34.

Statutom zadužbine i fondacije uređuju se: naziv i sedište; ciljevi i delatnost; organi i njihova ovlašćenja; način imenovanja upravnog odbora nakon isteka mandata članova upravnog odbora u prvom sazivu; način opoziva članova upravnog odbora; način imenovanja i opoziva upravitelja i drugih organa zadužbine i fondacije; trajanje mandata i način odlučivanja organa zadužbine i fondacije; zastupanje; osnovna imovina zadužbine; druga imovina zadužbine i fondacije – ako fondacija ima imovinu; pravila korišćenja sredstava zadužbine i fondacije i krug korisnika, postupak za izmenu statuta i donošenje i izmenu drugih opštih akata; javnost rada, osim za zadužbine koje su osnovane radi ostvarivanja privatnih interesa; način donošenja odluke o pripajanju, spajanju, podeli, promeni pravne forme ili prestanku rada zadužbine i fondacije; način raspodele imovine u slučaju prestanka rada zadužbine i fondacije; skraćeni naziv i naziv na stranom jeziku ako zadužbina i fondacija imaju skraćeni naziv i naziv na stranom jeziku; oblik i sadržaj pečata; oblik i sadržaj znaka – ako zadužbina i fondacija imaju znak.

Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za delatnost i ostvarivanje ciljeva zadužbine i fondacije.

Organi zadužbine i fondacije

Član 35.

Organi zadužbine i fondacije su upravni odbor i upravitelj.

Statutom se mogu predvideti i drugi organi zadužbine i fondacije.

Zadužbina i fondacija mogu koristiti i druge nazive za svoje organe.

Članstvo u upravnom odboru

Član 36.

Zadužbinom i fondacijom upravlja upravni odbor, koji ima najmanje tri člana.

Osnivač može biti član upravnog odbora ili drugih organa zadužbine i fondacije predviđenih statutom.

Ako osnivačkim aktom i statutom nije drugačije određeno, predsjednika i članove upravnog odbora zadužbine i fondacije imenuje osnivač ili izvršilac zaveštanja.

Član upravnog odbora zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacije ne može biti maloletno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti, lice zaposleno u zadužbini i fondaciji, lice koje je član drugog organa upravljanja ili nadzora te zadužbine i fondacije, lice koje vrši nadzor nad radom zadužbine i fondacije, niti lice čiji bi interesi mogli biti u suprotnosti sa interesima zadužbine i fondacije.

Član upravnog odbora zadužbine osnovane radi ostvarivanja privatnog interesa ne može biti maloletno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti, lice koje je član drugog organa upravljanja ili nadzora zadužbine i lice koje vrši nadzor nad radom zadužbine.

Nadležnosti upravnog odbora

Član 37.

Upravni odbor: imenuje i razrešava dužnosti upravitelja i donosi statut – ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno; donosi finansijski plan i završni račun; odlučuje o načinu korišćenja imovine zadužbine i fondacije; donosi poslovnik o svom radu; obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Upravni odbor odlučuje i o promeni ciljeva, statusnoj promeni zadužbine i fondacije – ako je to predviđeno osnivačkim aktom, kao i o prestanku zadužbine i fondacije i raspodeli preostale imovine – ako osnivačkim aktom nije predviđeno da o ovim pitanjima odlučuje osnivač.

Mandat i način rada upravnog odbora

Član 38.

Ako statutom nije drugačije određeno, mandat članova upravnog odbora traje četiri godine, sa mogućnošću reizbora.

Ako statutom nije drugačije određeno, predsjednik upravnog odbora saziva, utvrđuje dnevni red i predsedava sednicama upravnog odbora.

U slučaju sprečenosti predsjednika, zamenik predsjednika ili član upravnog odbora kojeg odredi upravni odbor saziva sednice upravnog odbora i obavlja druga ovlašćenja predsjednika upravnog odbora.

Ako statutom nije drugačije određeno, upravni odbor donosi punovažne odluke većinom glasova od ukupnog broja članova upravnog odbora.

Zabrana konflikta interesa

Član 39.

Član upravnog odbora zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacije ne može odlučivati o imovinskim pitanjima u kojima se on, njegov bračni ili vanbračni drug ili srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj do trećeg stepena, srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije pojavljuje kao zainteresovano lice, niti o imovinskim pitanjima koja se odnose na pravno lice nad kojim on ima kontrolni uticaj ili u kojem ima ekonomski interes.

Ne smatra se sukobom interesa ako je bračni drug ili srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj do trećeg stepena, član upravnog odbora zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacije osnovane sa ciljem obezbeđivanja samostalnog života osoba sa invaliditetom kao korisnika usluga dnevnog boravka, stanovanja uz podršku i personalne asistencije.

Prestanak članstva u upravnom odboru

Član 40.

Članstvo u upravnom odboru prestaje istekom mandata, opozivom, ostavkom, gubitkom poslovne sposobnosti, u slučaju smrti i drugim slučajevima utvrđenim statutom.

Upravitelj

Član 41.

Upravitelj zadužbine i fondacije: zastupa zadužbinu i fondaciju, odgovora za zakonitost rada zadužbine i fondacije, vodi poslove zadužbine i fondacije saglasno odlukama upravnog odbora, podnosi upravnom odboru predlog finansijskog plana i završnog računa i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Ako aktom o osnivanju i statutom nije drugačije određeno, upravitelja zadužbine i fondacije imenuje i razrešava upravni odbor.

Za upravitelja zadužbine i fondacije može biti imenovano samo poslovno sposobno fizičko lice koje ima prebivalište ili boravište na teritoriji Republike Srbije.

Obaveze članova upravnog odbora i upravitelja

Član 42.

U obavljanju svojih dužnosti članovi upravnog odbora i upravitelj postupaju sa pažnjom dobrog domaćina.

Prilikom donošenja odluka o korišćenju osnovne imovine zadužbine, kao i odluka koje se odnose na privredne delatnosti koje obavlja zadužbina, odnosno fondacija, članovi upravnog odbora i upravitelj postupaju sa pažnjom dobrog privrednika.

Odgovornost za štetu

Član 43.

Članovi upravnog odbora i upravitelj odgovaraju solidarno celokupnom svojom imovinom za štetu koju svojom odlukom prouzrokuju zadužbini i fondaciji, ako je ta odluka doneta grubom nepažnjom ili sa namerom da se prouzrokuje šteta, osim

ako su u postupku donošenja odluke izdvojili svoje mišljenje u zapisnik, ili nisu učestvovali u donošenju odluke.

VI. IMOVINA ZADUŽBINE I FONDACIJE

Imovina i način sticanja imovine

Član 44.

Imovinu zadužbine čini osnovna i druga imovina.

Zadužbina i fondacija mogu sticati imovinu od dobrovoljnih priloga, poklona, donacija, finansijskih subvencija, zaostavština, kamata na uloge, zakupnine, autorskih prava, dividendi i drugih prihoda ostvarenih na zakonom dozvoljen način.

Obavljanje privredne delatnosti

Član 45.

Zadužbina osnovana radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacija mogu sticati prihode i neposrednim obavljanjem privredne delatnosti, pod sledećim uslovima:

- 1) da je delatnost u vezi sa ciljevima zadužbine i fondacije;
- 2) da je delatnost predviđena statutom;
- 3) da se radi o sporednoj delatnosti zadužbine i fondacije;
- 4) da je delatnost upisana u Registar.

Pravni poslovi koje zadužbina i fondacija zaključe suprotno odredbama stava 1. ovog člana pravno su valjani, osim ako je treće lice znalo ili moralo znati da prilikom zaključenja pravnog posla nisu ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana.

Podsticajna sredstva

Član 46.

Sredstva za podsticanje programa ili nedostajući deo sredstava za finansiranje programa koje ostvaruju zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave pod uslovima i na način propisan zakonom kojim se uređuje rad udruženja i obezbeđivanje sredstava udruženjima za realizovanje programa od javnog interesa.

Korišćenje imovine zadužbine i fondacije

Član 47.

Imovina zadužbine, odnosno fondacije može se isključivo koristiti za ostvarivanje ciljeva utvrđenih aktom o osnivanju i statutom.

Imovina zadužbine, odnosno fondacije ne može se deliti osnivačima, članovima organa upravljanja, zaposlenima ili sa njima povezanim licima.

Povezano lice je lice koje je osnivaču, članu organa upravljanja i zaposlenom bračni ili vanbračni drug, srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj do trećeg stepena, srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao ili nije.

Odredba stava 2. ovog člana ne odnosi se na davanje primerenih nagrada i naknada opravdanih troškova nastalih u vezi sa ostvarivanjem ciljeva zadužbine i

fondacije (putni troškovi, dnevnice, itd.), ugovorene teretne obaveze i isplatu zarada zaposlenima.

Osnovna imovina zadužbine ne sme se smanjiti ispod najmanje vrednosti osnovne imovine.

Osnivač može u osnivačkom aktu odrediti najmanju vrednost do koje se osnovna imovina zadužbine može smanjiti, koja ne sme biti manja od najmanje vrednosti osnovne imovine utvrđene ovim zakonom.

Odgovornost za obaveze zadužbine i fondacije

Član 48.

Za obaveze preuzete u pravnom prometu zadužbina i fondacija odgovaraju celokupnom svojom imovinom.

Probijanje pravnog subjektiviteta

Član 49.

Izuzetno od odredaba člana 48. ovog zakona, za obaveze koje je zadužbina, odnosno fondacija preuzela u pravnom prometu odgovara i osnivač, upravitelj i član upravnog odbora zadužbine i fondacije, ako je sa imovinom zadužbine i fondacije raspolagao kao sa svojom ličnom imovinom, ili je zloupotrebio zadužbinu i fondaciju u nezakonite ili prevarne svrhe.

Lica iz stava 1. ovog člana za obaveze zadužbine i fondacije odgovaraju solidarno i neograničeno.

Poslovne knjige i finansijski izveštaji

Član 50.

Zadužbina i fondacija vode poslovne knjige, sastavljaju i podnose finansijske izveštaje u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji.

VII. PRESTANAK ZADUŽBINE I FONDACIJE

Uslovi i način brisanja iz Registra zadužbine i fondacije

Član 51.

Brisanjem iz Registra zadužbina i fondacija gube svojstvo pravnog lica.

Brisanje iz Registra vrši se:

1) ako je nadležni organ zadužbine i fondacije, ili osnivač, ako je tako predviđeno osnivačkim aktom ili statutom, doneo odluku o prestanku rada zadužbine i fondacije;

2) ako je nad zadužbinom i fondacijom okončan stečajni postupak;

3) ako je zadužbini i fondaciji oduzeto odobrenje za delovanje;

4) ako je izvršena statusna promena u skladu sa ovim zakonom koja ima za posledicu prestanak rada zadužbine i fondacije;

5) ako je pravnosnažnim aktom utvrđena ništavost rešenja o upisu zadužbine i fondacije u Registar;

6) u drugim slučajevima određenim osnivačkim aktom ili statutom zadužbine i fondacije.

U slučajevima iz stava 2. tač. 1), 3), 5) i 6) ovog člana, brisanje iz Registra vrši se nakon sprovedenog postupka likvidacije ili stečaja.

O sprovođenju postupka likvidacije i stečajnog postupka unosi se zabeleška u Registar.

Rešenje o brisanju iz Registra koje donosi Registrator konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Rešenje iz stava 5. ovog člana dostavlja se bez odlaganja Ministarstvu.

Oduzimanje odobrenja za delovanje

Član 52.

Ako zadužbina i fondacija deluju suprotno utvrđenim ciljevima, odnosno obavljaju delatnost suprotno odredbama člana 6. ovog zakona, odnosno ako se učlane u stranu ili međunarodnu organizaciju čiji su ciljevi ili delatnost u suprotnosti sa odredbama člana 6. ovog zakona, Ministarstvo, odnosno organ Autonomne pokrajine Vojvodine nadležan za poslove kulture, po službenoj dužnosti donosi rešenje o oduzimanju odobrenja za delovanje.

Rešenje iz stava 1. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Poslove iz stava 1. ovog člana nadležni organ Autonomne pokrajine Vojvodine obavlja kao poverene poslove.

Konačno rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se bez odlaganja Registratoru, radi brisanja iz Registra.

Likvidacija i stečaj

Član 53.

Na pitanja koja se odnose na likvidaciju i stečaj zadužbine i fondacije shodno se primenjuju propisi kojima se uređuju likvidacija i stečaj udruženja.

Na pitanja likvidacije i stečaja zadužbine i fondacije koja nisu uređena propisima kojima se uređuju likvidacija i stečaj udruženja, shodno se primenjuju propisi kojima se uređuje likvidacija i stečaj privrednih društava.

Ako se vrednost osnovne imovine zadužbine smanji tako da više ne ispunjava uslove iz člana 12. stav 2. ovog zakona, a ne pokrene se postupak likvidacije, zadužbina menja pravnu formu u formu fondacije.

Statusne promene

Član 54.

Zadužbina osnovana radi ostvarivanja opštekorisnog cilja može se podeliti na dve ili više zadužbina osnovanih radi ostvarivanja opštekorisnog cilja.

Zadužbina osnovana radi ostvarivanja opštekorisnog cilja može se pripojiti ili spojiti sa drugom zadužbinom, radi ostvarivanja opštekorisnog cilja ili sa fondacijom.

Fondacija se može podeliti na dve ili više fondacija.

Fondacija se može pripojiti ili spojiti sa drugom fondacijom ili zadužbinom, radi ostvarivanja opštekorisnog cilja.

Zadužbina osnovana radi ostvarivanja privatnog interesa može se pripojiti fondaciji ili zadužbini osnovanoj radi ostvarivanja opštekorisnog cilja. Upisom pripajanja u Registar prestaje sa radom pripojena zadužbina, a zadužbina pripojilac, odnosno fondacija pripojilac nastavlja sa radom.

Zadužbina osnovana radi ostvarivanja privatnog interesa može se spojiti sa drugom zadužbinom osnovanom radi ostvarivanja privatnog interesa. Spajanjem prestaju da postoje zadužbine koje su se spojile, a novonastala zadužbina može delovati samo radi ostvarivanja privatnog interesa.

Na statusne promene zadužbine i fondacije shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava.

Raspodela preostale imovine

Član 55.

Preostala imovina zadužbine i fondacije raspodeljuje se na način određen osnivačkim aktom ili statutom.

Imovina zadužbine osnovane radi ostvarivanja opštekorisnog cilja i fondacije može se dodeliti samo drugoj zadužbini, fondaciji ili udruženju, osnovanim radi ostvarivanja istih ili sličnih opštekorisnih ciljeva.

Odluku o raspodeli preostale imovine zadužbine i fondacije donosi organ upravljanja, ako drugačije nije određeno osnivačkim aktom ili statutom.

Ako organ upravljanja ili drugi organ ili lice određeno statutom ne donese odluku o raspodeli preostale imovine, odluku o raspodeli preostale imovine donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi sedište zadužbine, odnosno fondacije.

VIII. UPIS PREDSTAVNIŠTVA STRANE ZADUŽBINE I FONDACIJE U REGISTAR PREDSTAVNIŠTAVA STRANIH ZADUŽBINA I FONDACIJA

Pojam strane zadužbine i fondacije

Član 56.

Pod stranom zadužbinom i fondacijom podrazumeva se pravno lice bez članova sa sedištem u drugoj državi organizovano saglasno propisima te države radi ostvarivanja opštekorisnog cilja, odnosno interesa koji nije zabranjen Ustavom i zakonom.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na upis u Registar, promenu podataka koji se upisuju u Registar, delatnost i oduzimanje odobrenja za delovanje zadužbine i fondacije shodno se primenjuju na predstavništva stranih zadužbina i fondacija, ako ovim ili drugim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije propisano.

Upis predstavništva strane zadužbine i fondacije

Član 57.

Predstavništvo strane zadužbine i fondacije može da obavlja svoju delatnost na teritoriji Republike Srbije nakon upisa u Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija.

Poslove upisa u Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija vrši Agencija, kao poverene poslove.

Agencija vodi Registar iz stava 1. ovog člana preko Registratora zadužbina i fondacija.

Sadržinu i način vođenja Registra iz stava 1. ovog člana propisuje Ministar.

Visinu naknade za upis predstavništava stranih zadužbina i fondacija u Registar iz stava 1. ovog člana i druge usluge koje pruža Agencija u postupku vođenja Registra iz stava 1. ovog člana, određuje upravni odbor Agencije, uz saglasnost Vlade.

Uz prijavu za upis podnosi se: overen prevod akta o registraciji zadužbine i fondacije u matičnoj državi ili potvrda (izjava) overena od strane suda ili javnog beležnika da zadužbina ili fondacija ima svojstvo pravnog lica i bez upisa u odgovarajući registar; overen prevod odluke nadležnog organa zadužbine i fondacije o otvaranju predstavništva i licu ovlašćenom na zastupanje predstavništva u Republici Srbiji; overen prevod izvoda iz osnivačkog akta ili statuta iz kojeg su vidljivi ciljevi strane zadužbine i fondacije; fotokopija lične karte ili pasoša lica ovlašćenog za zastupanje predstavništva u Republici Srbiji.

Na sadržinu prijave za upis primenjuju se odredbe člana 25. stav 2. ovog zakona.

Pre upisa, predstavništvo strane zadužbine i fondacije dužno je da pribavi odobrenje za delovanje iz člana 25. stav 5. ovog zakona.

Sadržina Registra predstavništava stranih zadužbina i fondacija

Član 58.

U Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija upisuje se: naziv strane zadužbine i fondacije; ciljevi; sedište i adresa strane zadužbine i fondacije; sedište i adresa predstavništva zadužbine i fondacije u Republici Srbiji i njegovih ogranaka, ako ima ogranke; ime lica ovlašćenog za zastupanje strane zadužbine i fondacije u Republici Srbiji; broj i datum rešenja o upisu u Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija; broj i datum rešenja o brisanju iz Registra predstavništava stranih zadužbina i fondacija.

Registrator u roku od osam dana od dana upisa predstavništva strane zadužbine i fondacije u Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija obaveštava Ministarstvo, odnosno nadležni organ Autonomne pokrajine Vojvodine.

Primena propisa na zaposlene u predstavništvu strane zadužbine i fondacije

Član 59.

Na strane državljanke zaposlene u predstavništvu strane zadužbine i fondacije primenjuju se propisi kojima se uređuje radni odnos stranih državljana.

Na državljanke Republike Srbije zaposlene u predstavništvu strane zadužbine i fondacije primenjuju se propisi Republike Srbije.

Brisanje iz Registra predstavništava stranih zadužbina i fondacija

Član 60.

Predstavništvo strane zadužbine i fondacije briše se iz Registra predstavništava stranih zadužbina i fondacija:

- 1) ako je strana zadužbina ili fondacija prestala sa radom;

2) ako je strana zadužbina ili fondacija donela odluku o prestanku rada predstavništva;

3) ako je predstavništvu strane zadužbine ili fondacije oduzeto odobrenje za delovanje.

Rešenje o brisanju predstavništva strane zadužbine i fondacije iz Registra predstavništava stranih zadužbina i fondacija donosi Registrator.

Ovo rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

IX. NADZOR

Nadležnost za vršenje nadzora

Član 61.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za kulturu.

X. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestup

Član 62.

Novčanom kaznom od 300.000 do 600.000 dinara kazniće se za privredni prestup zadužbina i fondacija ako neposredno obavljaju privrednu delatnost koja nije u vezi sa osnovnim ciljevima zadužbine i fondacije ili nije predviđena statutom (član 45. stav 1. tač. 1) i 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u zadužbini i fondaciji.

Prekršaji

Član 63.

Novčanom kaznom od 150.000 do 400.000 dinara kazniće se za prekršaj zadužbina i fondacija ako:

- 1) počnu da deluju pre nego što su upisane u Registar (član 29. stav 2);
- 2) obavljaju privrednu delatnost kao osnovnu delatnost (član 45. stav 1. tačka 3);
- 3) imovinu ne koriste isključivo za ostvarivanje svojih ciljeva (član 47. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u zadužbini i fondaciji.

Član 64.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj zadužbina i fondacija:

- 1) ako izveštaj o radu ne učine dostupnim javnosti (član 8. stav 1);
- 2) ako naziv ili skraćeni naziv ne koriste u obliku u kojem su upisane u Registar (čl. 17. i 18);
- 3) ako u roku od 30 dana ne prijave Agenciji promenu podataka koji se upisuju u Registar (član 31. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 7.000 do 15.000 dinara kazniće se i odgovorno lice u zadužbini i fondaciji.

Član 65.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj lice koje rukovodi predstavništvom strane zadužbine i fondacije ako u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ne podnese prijavu za upis u Registar stranih zadužbina i fondacija (član 69. stav 1).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 67.

Postupci upisa zadužbina i fondacija u registar započeti do dana početka primene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Zadužbine i fondacije iz stava 1. ovog člana dužne su da najkasnije u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti rešenja o upisu u odgovarajući registar podnesu Agenciji prijavu za upis u Registar, ako je postupak registracije pravnosnažno okončan posle isteka roka iz člana 68. stav 1. ovog zakona.

Član 68.

Zadužbine, fondacije i fondovi osnovani i upisani u registre prema Zakonu o zadužbinama, fondacijama i fondovima („Službeni glasnik SRS”, broj 59/89) nastavljaju sa radom kao zadužbine i fondacije s tim što su dužni da u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona usklade svoj statut i druge opšte akte sa odredbama ovog zakona i da podnesu prijavu za upis u Registar u skladu sa odredbama ovog zakona.

Uz prijavu za upis u Registar usklađivanja iz stava 1. ovog člana i dokumentaciju propisanu aktom Ministra, dostavlja se i potvrda o ranije izvršenom upisu u registar prema Zakonu o zadužbinama, fondacijama i fondovima („Službeni glasnik SRS”, broj 59/89), koju izdaje Ministarstvo.

Fondovi iz stava 1. ovog člana od dana početka primene ovog zakona nastavljaju sa radom pod nazivom pod kojim su upisani u registar, kao fondacije.

Zadužbine i fondacije koje ne postupe u skladu sa odredbama ovog člana, istekom roka iz stava 1. ovog člana prestaju sa radom.

Za prijavu za upis u Registar usklađivanja iz stava 1. ovog člana ne plaća se naknada za upis u Registar.

Član 69.

Strane zadužbine i fondacije koje su otpočele sa delovanjem na teritoriji Republike Srbije pre početka primene ovog zakona dužne su da svoje delovanje usaglase sa ovim zakonom i da pribave odobrenje za delovanje i podnesu prijavu za upis u Registar predstavništava stranih zadužbina i fondacija, sa potrebnim dokumentima, u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Strana zadužbina i fondacija koja ne postupi u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana, istekom roka iz stava 1. ovog člana ne može delovati na teritoriji Republike Srbije.

Član 70.

Zabranjuje se otuđenje i opterećenje imovine koja je oduzeta zadužbinama u periodu od 1945. godine, do donošenja zakona kojim se uređuje vraćanje oduzete imovine i naknade za oduzetu imovinu.

Član 71.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o zadužbinama, fondacijama i fondovima („Službeni glasnik SRS”, broj 59/89), osim u delu u kojem se uređuje pravni status fondova čiji je osnivač ili suosnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Član 72.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se istekom roka od tri meseca od dana njegovog stupanja na snagu.